

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU **„STONOŽKA OBJAVUJE SVET“**

Školský vzdelávací program (ďalej ŠkVP) Materskej školy Riadok 4, Ružomberok „STONOŽKA OBJAVUJE SVET“ tvorí v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní druhú úroveň dvojúrovňového modelu vzdelávacích programov. Definuje hlavné princípy a ciele kurikulárnej politiky štátu a súčasne materskej školy (ďalej MŠ), podstatné demokratické a humanistické hodnoty, na ktorých je výchova a vzdelávanie detí MŠ založená. Predstavuje východisko a záväzný dokument pre rozvíjanie kognitívnych a nonkognitívnych spôsobilostí detí MŠ Riadok 4, Ružomberok.

ŠkVP bol vypracovaný na základe participatívneho prístupu pedagogických zamestnancov školy, je povinným obsahom vzdelávania. Obsahuje a zohľadňuje vlastné ciele školy, poslanie školy, vlastné zameranie a profiláciu školy, učebné osnovy. Rešpektuje vývinové osobitosti detí predškolského veku, priestorové, materiálno-technické a personálne podmienky školy. Vytvára priestor na uplatnenie takého štýlu výchovno-vzdelávacej činnosti, ktorý pozitívne ovplyvňuje učenie sa detí a ich vzdelávacie výsledky, ako i celkovú pozitívnu klímu školy.

Rozpracúva dosiahnutý stupeň vzdelania detí po absolvovaní ŠkVP, spôsob a podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania, personálne zabezpečenie MŠ, materiálno-technické a priestorové podmienky školy, ako i podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní, vnútorný systém kontroly a hodnotenia výsledkov výchovy a vzdelávania detí, výsledkov práce zamestnancov a školy.

ŠkVP podporuje komplexný a integrovaný prístup ku vzdelávaniu detí MŠ prostredníctvom vzdelávacích oblastí, ktoré reprezentujú základné obsahy ľudskej kultúry a pokrývajú všetky aspekty kultúrnej gramotnosti, ktoré sa následne budú kontinuálne rozvíjať na ďalších vzdelávacích stupňoch.

Obsah vzdelávacích oblastí je v ŠkVP obohatený o nadštandardné aktivity, programy školy v súlade so záujmami detí a požiadavkami rodičov/zákonných zástupcov detí školy, konkrétnymi podmienkami a tradíciami materskej školy.

ŠkVP umožňuje modifikáciu obsahu pre vzdelávanie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

So ŠkVP sú každoročne oboznamovaní všetci rodičia/zákonní zástupcovia detí na plenárnej schôdzi ZRŠ a je k dispozícii všetkým zúčastneným subjektom na výchove vzdelávaní detí u riaditeľky materskej školy.

VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA MATERSKEJ ŠKOLY

Materská škola Riadok 4, Ružomberok sa nachádza takmer v centre mesta. História školy siaha do roku 1990, kedy bola 1. júla uvedená do prevádzky. Jej súčasným zriaďovateľom je Mesto Ružomberok.

Materská škola patrí podľa zákona 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) do sústavy škôl a v zmysle tohto zákona, § 28 ods.1, podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí.

Výchova a vzdelávanie sa v MŠ uskutočňuje od 1. 9. 2015 podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách a Školského vzdelávacieho programu „Stonožka objavuje svet“.

Materská škola je 6 – triedna. Poskytuje celodennú výchovnú starostlivosť deťom vo veku od dvoch do šiestich rokov, deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou a dodatočne odloženou školskou dochádzkou. MŠ poskytuje deťom aj možnosť poldenného pobytu.

VYMEDZENIE VLASTNÝCH CIEĽOV ŠKOLY, POSLANIA, CIEĽOV VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Poslanie materskej školy

Plynulou socializáciou a kultiváciou dieťaťa smerovať k prirodzenému rozvíjaniu a podnecovaniu špecifických možností a schopností dieťaťa predškolského veku, stimulovať celkový rozvoj jeho osobnosti, pripraviť dieťa na požiadavky v základnej škole a život v spoločnosti v súlade s jeho individuálnymi a vekovými osobitosťami.

Vízia školy

„Materská škola kde každé dieťa môže byť samé sebou“

Filozofia školy

Aplikovať do praxe teóriu tvorivo-humanistickej výchovy ako cieľový a koncepčný rámec, kde sa môže prejaviť sloboda a tvorivosť dieťaťa, kde osobnosť dieťaťa je postavená na prvé miesto vo svojej integrite a dynamike rozvoja, vo svojej schopnosti sebarozvíjania.

Výchovu a vzdelávanie MŠ orientovať na koncepciu osobnostnej pedagogiky, ktorej hlavným cieľom je v súlade s cieľmi ŠVP pre predprimárne vzdelávanie v materských školách

dosiahnuť optimálnu kognitívnu, senzomotorickú a sociálno-citovú úroveň ako základ na školské vzdelávanie v základnej škole a na život v spoločnosti.

Výchovno-vzdelávacie ciele školy:

Strategický cieľ školy

Napĺňaním požadovaných celospoločenských i vlastných cieľov školy, iniciovaním zmeny obsahu vzdelávania, metód, foriem pedagogickej práce, orientáciou na osobné záujmy dieťaťa, uplatňovaním demokratického, participatívneho riadenia, otvorením sa širšiemu okoliu smerovať k hodnotám „dobrej školy“.

Hodnoty „dobrej školy“:

- *dobré vzťahy* – emocionálne bezpečie,
- *sloboda a zodpovednosť*,
- *dôvera v rast dieťaťa*,
- *rovnosť šancí* – rešpektovanie individuálnych rozdielov medzi deťmi,
- *akceptácia* – prijatie dieťaťa takého aké je, bez podmienok,
- *kreativita* – činnostné, zážitkové učenie, učenie sa skúsenosťou,
- *efektivita výchovno-vzdelávacieho procesu* – chyba ako prostriedok učenia, učenie sa v súvislostiach (projektové metódy, tematické bloky),
- *učiteľ ako usmerňovateľ* (facilitátor),
- *vzdelanosť* – odborný rast učiteľov.

Všeobecné ciele školy

1. Vo výchove a vzdelávaní uplatňovať princíp vyváženého rozvoja všetkých stránok osobnosti dieťaťa prostredníctvom plnenia cieľov a obsahov vzdelávacích oblastí Jazyk a komunikácia, Matematika a práca s informáciami, Človek a príroda, Človek a spoločnosť, Človek a svet práce, Umenie a kultúra, Zdravie a pohyb:

- rozvíjať perceptuálno-motorickú stránku osobnosti dieťaťa: individuálne vyjadrenie v motorickej (hrubá a jemná motorika, koordinácia pohybov, reakčná schopnosť, vizuálno-motorická) a estetickéj oblasti,
- rozvíjať kognitívnu stránku osobnosti dieťaťa – rozvíjanie rečových a intelektových kompetencií (rozvoj poznávacích funkcií, poznávanie okolitého sveta primerane veku, tvorivé a hodnotiace myslenie, riešenie problémov, aktívne vyhľadávanie a spracovávanie informácií, rozvíjanie komunikačných zručností),

- rozvíjať citovo-emocionálnu stránku osobnosti dieťaťa (pozitívne sebaponímanie, sebaúctu, sebavyjadrenie, sebarealizáciu, sebahodnotenie, samostatnosť, slobodnú voľbu a zodpovednosť za voľbu a rozhodovanie, riešenie bežných sociálnych situácií, rozvíjanie medziľudských vzťahov, tolerancie, spolupráce a kooperácie).
2. Realizáciu osobnostne orientovaného modelu predprimárneho vzdelávania zabezpečiť dodržiavaním princípov humanistickej výchovy (jedinečnosť, sebarozvoj, priorita vzťahovej dimenzie, celostnosť rozvoja).
  3. Pripraviť a poskytnúť podmienky na samostatné a aktívne učenie sa dieťaťa dominantnou činnosťou – hrou a situačným učením sa.
  4. V súlade s aktuálnou kurikulárnou reformou zmeniť všetky prvky systému výchovy a vzdelávania detí MŠ (učiteľ, dieťa, prostriedky, podmienky) v dimenzii vzťahovej, cieľovej, obsahovej a procesualnej.
  5. V procese edukácie detí uplatňovať nedirektívny, prosociálny štýl výchovy.
  6. Utvárať podnetné prostredie a priaznivú sociálno-emocionálnu klímu v dimenzii vzájomných vzťahov, rozvoja jedinca, v systémovej dimenzii.
  7. Zabezpečiť pozitívnu klímu uplatňovaním jej základných faktorov – dobré vzťahy, efektívne vyučovanie, dobré riadenie triedy, disciplína, hodnotenie dieťaťa založené na humanistických princípoch.
  8. Preprimárne vzdelávanie detí doplniť a obohatiť cieľavedomou a systematickou realizáciou úloh podporných a rozvíjajúcich programov školy:
    - plnením cieľov a realizáciou úloh podporných a rozvíjajúcich programov umožniť deťom MŠ nadobudnúť elementárne základy osobnostných, sociálnych a psychomotorických spôsobilostí, umocniť výchovu k vlastnému zdraviu, zdraviu iných, k zdravému životnému štýlu ako k nenahraditeľnej hodnote a predpokladu pre plnohodnotný a zmysluplný život.
  9. Organizovaním a realizáciou krúžkovej činnosti, prípravného vzdelávania v odboroch ZUŠ a nadštandardných aktivít školy rozvíjať u detí spôsobilosti v oblasti kognitívnej, psychomotorickej a sociálno-emocionálnej.
  10. Riadenie školy zamerať na cieľavedomé plánovanie, organizovanie, operatívne riadenie, na efektívnu kontrolu a hodnotenie a na motiváciu zamestnancov smerujúcu k dosahovaniu spoločných cieľov školy.
  11. Zabezpečiť a podporiť profesijný rozvoj a osobnostný rast pedagogických zamestnancov školy.
  12. Zabezpečiť skvalitnenie materiálno-technickej základne školy, vytvoriť optimálne podmienky pre výchovno-vzdelávací proces.

13. Zabezpečiť kvalitu spolupráce školy s rodičmi detí MŠ, orgánmi školy, výchovno-vzdelávacími inštitúciami a verejnosťou.

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Nevyhnutné vstupné požiadavky na výchovu a vzdelávanie v MŠ	- dovŕšený vek 3 roky minimálne k 1.1. nasledujúceho kalendárneho roka - osvojené základné hygienické návyky - potvrdenie pediatra, že dieťa môže navštevovať MŠ
Doklad o získanom vzdelaní	osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania na požiadanie rodičov/zákonných zástupcov dieťaťa
Poskytnutý stupeň vzdelania	predprimárne vzdelanie
Nadväzná príprava (ďalšie vzdelávanie)	1. ročník ZŠ po dovŕšení 6 roku veku k 31.8. príslušného kalendárneho roka s podmienkou dosiahnutia školskej zrelosti a školskej pripravenosti

VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

MŠ obohacuje výchovu a vzdelávanie detí cieľavedomou realizáciou úloh vypracovaných podporných a rozvíjajúcich programov školy zameraných na rozvoj psychomotorických zručností detí predškolského veku, na podporu zdravia a výchovu k zdravému životnému štýlu:

- výcvik (kurz) korčuľovania
- výcvik (kurz) lyžovania
- predplavecká výchova

Ciele, úlohy jednotlivých programov školy sú implementované do učebných osnov ŠkVP MŠ „Stonožka objavuje svet“ a integrované do triednych plánov výchovno-vzdelávacej činnosti so zreteľom na obsahové a výkonové štandardy v príslušných oblastiach rozvoja osobnosti dieťaťa uvedených v ŠVP pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

MŠ má vytvorené výborné vonkajšie podmienky pre realizáciu programov vzhľadom k tomu, že v jej blízkosti sa nachádza zimný štadión, plaváreň a dostupné je i lyžiarske stredisko Malinô Brdo a Donovaly.

MŠ obohacuje vzdelávanie detí o oboznamovanie s cudzím jazykom (AJ) prostredníctvom krúžkovej činnosti v spolupráci s CVCĽ ELÁN v Ružomberku, OZ GALAXY s ohľadom na záujem rodičov/zákonných zástupcov, detí MŠ a ich schopnosti. Oboznamovanie detí s AJ je realizované externým učiteľom ZŠ, ktorý spĺňa kvalifikačné požiadavky v súlade s vyhl. MŠ

SR č. 41/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov v popoludňajších hodinách v triedach 4-5 a 5-6 ročných detí. Plány práce jednotlivých krúžkov sú súčasťou plánu práce školy.

MŠ organizuje i prípravné vzdelávanie v odboroch ZUŠ L. Fullu (odbor výtvarný, tanečný) a SZUŠ Dotyk (odbor výtvarný) s ohľadom na záujem rodičov/zákonných zástupcov, detí MŠ a ich schopnosti v odpoludňajších hodinách na základe informovaného súhlasu zákonného zástupcu. Prípravné vzdelávanie v odboroch ZUŠ sa organizuje pod vedením externých pedagogických zamestnancov ZUŠ. Za obsah a kvalitu realizovania týchto činností sú zodpovední pedagogickí zamestnanci ZUŠ, ktorí na začiatku školského roka predložia riaditeľke MŠ na schválenie plán výchovno-vzdelávacej činnosti. Prípravné vzdelávanie v odboroch ZUŠ je realizované vo vekovej kategórii 4-5, 5-6 ročných detí.

Ďalšie školské a mimoškolské aktivity sú realizované v spolupráci s rodičmi, so zriaďovateľom MŠ, s inými výchovnými činiteľmi a verejnosťou.

K pravidelným aktivitám patrí výcvik korčuľovania, lyžovania, predplavecký výcvik, športové hry na Kalvárii, v Čutkovskej doline, zimná a letná športová olympiáda, výlet na Malinô Brdo, Podsuchú, Agrofarmu Gejdák, Krajinka, ZOO v Bojniciach, Škola v prírode, ktoré sa organizujú na základe plánu práce školy a informovaného súhlasu zákonného zástupcu dieťaťa s prihliadnutím na bezpečnosť detí, ich hygienické a fyziologické potreby.

K ďalším aktivitám školy patria exkurzie do vojenských kasární, požiarnej zbrojnice, návšteva Liptovského múzea, Galérie L. Fullu, Mestskej knižnice, každoročne organizovaný „Mikuláš“, vianočný koncert, divadelné predstavenia v MŠ, Mestskej knižnici, Kultúrnom dome A. Hlinku v Ružomberok, fašiangový karneval, Deň matiek, Deň detí, rozlúčka s predškólakmi, výlety a vychádzky do neďalekej prírody. Škola je zapojená i do projektu Mestskej polície v Ružomberku „Vidieť a byť videný“ – „Macko uško“.

Ciele a úlohy programov, školských, mimoškolských a nadštandardných aktivít sú premyslene, nadväzne plánované a realizované v súčinnosti s cieľmi ŠVP pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, ŠkVP tak, aby tvorili jeden kompaktný celok a smerovali k celostnému rozvoju osobnosti detí.